

SPOMNITE SE SLOVENSKIH BEGUNCEV S KAKIM DAROM!

Z gospodarskega slališča

Vlada misli, da bo morala dati denarno odškodnino producentom živil še po 30. juniju, zlasti za meso, mlekarstvo izdelke, moko in sladkor. Vlada je upala, da bodo do junija cene že toliko padle, da ji ne bo treba z odškodnino vzdrževati cen. Toda mesto tega pa cene rastejo.

Črna borza je zdaj že tudi na gradbenem materialu. Pravijo, da gre do 50% lesa iz južnih držav na črno borzo, kjer ga pokupijo stavbeniki, ki ne morejo drugje dobiti lesa.

Štiri dni potem, ko je vlada zvela avtna kolesa iz racioniranja, so se že pojavila na črni borzi v Clevelandu in Cincinnatiju. V Washingtonu se dobi nova kolesa, napravljena iz umetnega kavčuka, po \$30, kar je še nekajkrat toliko, kot je normalna legalna cena. Vlada ne more napraviti nič, dokler ljudje podpirajo črno borzo, to se pravi, da so pripravljeni plačati za kolo kakšno ceno, samo da ga dobe.

Znanstveniki priporočajo vladi, da bi zgradila tovarne za proizvodnjo atomske sile v krajih, kjer se bo pojavilo brezdolje. Ta atomska sila bi dajala električno razsvetljavo za mesta in drugo. V slučaju potrebe bi pa te tovarne lahko takoj začele izdelovati tudi atomske bombe.

Ze pred tremi meseci je bilo običajno, da se ustvari posebna korporacija, ki bo prodajala odlišni vojni material, ki ga zdaj prodaja RFC. To je zdaj odloženo do 1. februarja, ker prednik ne more najti pripravne osebe (menda je preveč kandidatov), ki bi načeloval taki korporaciji.

V Belo hišo kar dežeju pisem vseh krajev dežele, v katerih se zahteva, da vlada takoj sprejme ukrepe za vračanje stavk. Pišejo vojni veterani in vprašujejo, če se za tako situacijo, ki vlada v deželi, borili. Žene stavkarjev se pritožujejo, ker družinam stradajo, dočim so možje na vojni fronti. Iz južnih krajev grozi, da ne bodo volili za demokratskega predsednika, če ne bo vojni pokazal več energije.

Trgovci se pritožujejo, da ne morejo moralno zapreti, če ne dobe kratkem blaga na police. V teh protestnih pismih so v glavnem poudarjeni trije vzroki stavk: delovni delodajalci in pa vlada, ki ne dovolj odločna.

Kanadska vlada je garantirala kmetom \$1 za bušel pšenice in to za dobo 5 let. Temu priporočila bo napravila pogodbo z kmeti za nakup pšenice. Danes prodaja Kanada Angliji bušnice po \$1,55, kar je za 20 centov ceneje, kot je za tržna na borzi v Chicagu.

Kanada bo letos producirala milijonov ton časopisnega papirja. Prošlo leto ga je proizvedla 3.2 milijonov ton. Večina papirja pride v Zed.

Kdo je kolaboriral?

Eden največjih očitkov komunističnih partizanov v Jugoslaviji je, da so demokrati kolaborirali z okupatorjem. Nešteto krat je že bilo ugotovljeno, da so partizani dobivali orožje od Italijanov in da so italijanske čete pomagale v septembru poklati vaške straže na Turjaku in četniške organizacije v Grčaricah. Sedaj je to kolaboracijo Titovo z Italijani močno podčrtal italijanski ministrski predsednik De Gasperi. Ta se je sklicuje na sodelovanje Italijanov s partizani in izrečno navaja Tita.

Na novega leta dan je bila pri italijanskem predsedniku poročevalka New York Times-a, Anne O'Hare McCormick, kot list poroča 3. januarja. De Gasperi se je pritožil, da se je postavilo Italijo v vrsto držav, ki ne bodo soudeležene pri sklepanju miru. Pri tej priložnosti se je z vsem poudarkom skliceval, da bi morali biti Italijani udeleženi, ker da so podpirali Tita ne samo italijanski partizani, ampak tudi italijanske redne čete.

Tako prihaja vedno jasneje na dan, kja je v resnici treba iskati slovenske izdajalce. Ti so v Titovih vrstah. Zato hiti partizanski režim pobijati nasprotnike, da spravi s poti vse priče svojega sodelovanja z Lahi.

NOVI GROBOVI

Louis Lesjak
Louis Lesjak, 723 E. 160 St. je podlegel poškodbam, ki jih je dobil v avtni nezgodi. Pokojni je bil star 42 let, rojen v vasi Lokavec pri Ajdovščini na Primorskem. V Ameriko je prišel leta 1912. Tukaj zapustil je zalujočo mater, pet sestera: Mrs. Mary Batič, Mrs. Catherine Stefančič, Mrs. Zora Drasler, Mrs. Frances Gornik, Mrs. Ida Čermelj in brata Franka. Pokojni je bil član društva Kras št. 8 SDZ. Pogreb se bo vršil v petek ob devetih dopoldne iz August Svetetih pogrebnega zavoda v cerkvi Marije Vnebovzete in na Kalvarijo. Naj počiva v miru, preostali so žalje.

Joseph Godič

Včeraj popoldne je podlegel v Emergency Clinic bolnišnici poškodbam za opeklinami, ki jih je dobil pred 6 tedni pri delu, Joseph Godič, star 67 let, stanujoč na 15622 Saranac Rd. Bil je samski in v Ameriko 42 let. Pogreb bo iz Želetovega pogrebnega zavoda na 152. cesti. Čas pogreba še ni določen.

Pogreb Frank Tekavca

Pogreb za pokojnim Frank Tekavcem bo v četrtek dopoldne ob 9 iz Zakrajškovega pogrebnega zavoda v cerkvi sv. Vida in na Kalvarijo.

Pogreb Mary Postotnik

Pogreb za pokojno Mary Postotnik bo v četrtek ob 10. dopoldne iz Grdinovega pogrebnega zavoda v cerkvi sv. Vida. Pokopana bo v družinski grobnici na Kalvariji.

Unija avtnih delavcev čaka na poročilo odbora

Detroit. — Te dni je v Detroitu vse mirno. To se pravi, da je stavka pri General Motors sicer v polnem teku že 49 dni, toda vse čaka, kaj bo poročal predsednikov preiskovalni odbor, ki je na delu in ki bo najbrže poročal fakta v sporu pri avtni industriji še ta teden. Pri G. M. je na stavki 175,000 delavcev.

Včeraj je bilo napovedano posvetovanje med unijo in zastopniki Ford Motor Co. To je bilo potem odloženo za četrtek.

Newyorški župan hoče nov prodajni davek

New York. — Novi newyorški župan je urgiral zbornico, naj vpelje en cent prodajnega davka, s katerim bi se nabralo \$211,000,000. S tem denarjem bi se izvedlo vse poplave pri podzemski železnici, obenem pa chranilo 5 centov vožnjo.

Rev. Andrew bo šel od sv. Vida na svojo faro v petek

Zadnje soboto je bil obveščten Rev. Andrew A. Andrey, duhovni pomočnik pri fari sv. Vida zadnjih 16 let in 8 mesecev, da je imenovan za župnika v malem mestecu Peninsula, Ohio, in da nastopi novo službo v petek 11. januarja.

Father Andrey se je v teh letih bivanja na slovenski fari močno priljubil mladim in stariim. Ker je bil odpočel tako nenadoma, mu ne bo mogoče prirediti poslovnega večera pred odhodom. Povabilo pa se ga je na tak večer v nedeljo 20. januarja. Več o tem bomo še pravočasno poročali.

WHITE ŠIVALNI STROJI NE DOBE POTREBNIH DELOV

Cleveland, O. — White Sewing Machine Corp. v Clevelandu bi lahko delala s polno paro, če bi imela potrebne dele. Izgotovi jih komaj kakih 30% pred odhodom, ko pa jih je napravila do 900 na dan.

V vsak šivalni stroj gre od 400 do 500 raznih delov. Če manjka le enega, ne more delo naprej. Primanjkuje tudi trdega lesa za kabinete. Toda podjetje upa, da bo še pred koncem 1946 izdelalo do 1,000 šivalnih strojev na dan.

NAJNOVEJŠE VESTI

NEW YORK — Vse brzjavne zveze z New Yorkom bodo danes dopoldne ob 11. ukinjene, ker grede na stavko uslužbenec pri Western Union družbi.

WASHINGTON — OPA bo morda dovolil jeklarski industriji višjo ceno za jeklo; jeklarne bodo potem dale novo ponudbo uniji jeklarskih delavcev, da se prepreči stavka, ki je določena za drugi teden.

CHICAGO — Vlada bo morda dovolila velemesnicam nekaj višje cene za meso, mesnice bodo pa ponudile nekaj pristojb pri medzi namenom, da se prepreči stavka.

CUNTING — Narodna vlada in komunisti bodo dali najbrže jutri povelje svojim četam, da ustavijo sovražnosti in da se neha čivilna vojna na Kitajskem.

CLEVELAND — Stavka strojnikov pri clevelandskih dnevniki še ni končana. Danes bo seja unije in zastopnikov časopisja, kateri bo prisostvovali tudi vladni posredovalec. Če bo prišlo do sporazuma ali ne, še ni znano.

Vojaštvo v Manili je razburjeno, ker se ga počasi odvažajo domov

Manila, Filipini. — Več tisoč ameriških vojakov je korakalo proti glavnemu stanu poveljstva v Manili, ko jih je razgnala vojaška policija. Vojaki so hoteli pri poveljniku dvigniti protest, ker se demobilizacija tako zavlačuje.

Toda takoj potem so se zbrale po raznih krajih Manile manjše skupine nezadovoljnega vojaštva, katere so govorniki pozivali, naj se zberejo v pondeljek zvečer na protestnem zboru v mestni hiši. Do 12,000 se jih zbralo.

Vojaki so razdajali letake, v katerih so obsojali vojni oddelek ter armadne častnike, da zavlačujejo demobilizacijo. Letaki so pozivljali vojake, naj bodo pripravljeni s pritožbami, ko pride v kratkem sem kongresna preiskovalna komisija.

Nek vojaški oddelek je pobiral od vsakega vojaka po 2 pesosa za sklad, ki bo plačal oglaševanje v ameriških časopisih, v katerih bodo vojaki povedali "častnikom, kar jim gre."

Vse to je izbruhnilo med vojaštvom, ko je vojni oddelek zadnji teden naznanil, da se bo zavlekel odhod vojakov domov za kake 3 mesece, ker ni dovolj drugih vojakov za okupacijo.

Vojaki dolže vlado, da igra z njimi mednarodno politiko, častnike pa dolže, da zavlačujejo demobilizacijo, ker hočejo imeti kar najdlje mogoče dobro službo.

Darovi za begunce

Za slovenske begunce so bili izročeni v našem uradu sledeči darovi: Mrs. Matilda Ropret je prinesla \$31.00 in sicer so darovali na seji društva sv. Cirila in Metoda št. 191 KSKJ: družstvo je darovalo \$10, Mr. in Mrs. Louis Srpan \$5; po \$1: Mrs. Mary Strukel, Mr. Troha, Mr. Kuhar iz Arrowhead, Mr. Ropret, Mrs. M. Mersnik; neimenovana je darovala \$10. Mrs. Mary Cervan \$1. Josip Stampfel, 1189 E. 76. St. je daroval \$10 in Martin Suštarsič, 673 E. 160. St. je daroval \$10 za begunce iz Preserja.

Iskrena hvala vsem skupaj in priporočamo še drugim, da bi darovali po svojih močeh za te slovenske reveže v tujini.

Rusi ne puste tujih časnikarjev v perzijske kraje pod okupacijo

Teheran. — Nek perzijski časnikar od generalnega štaba je rekel, da je izbruhnila protirevolucija v razburkani provinci Azerbaidžan, ki je nedavno razglasila avtonomijo. Ta provinca je pod rusko okupacijo, zato dolže Rusijo, da je imela pri tem svoje prste vmes.

Rusko poslanstvo v Teheranu ne dovoli tujezemskim časnikarjem obiskati imenovano provinco, ki meji na Sovjetsko Rusijo.

Naj prihranijo obleko za veterane

Washington. — Pomanjkanje moške obleke je tako akutno, da je administrator za civilno produkcijo apeliral na trgovce, naj moško obleko, srajce in spodnje perilo, kar najbolj primanjkuje, prihranijo za vojne veterane.

Pisma v našem uredništvu

Na naše uredništvo je prišlo več pisem iz Evrope s prošnjo, naj skušamo pisma oddati naslovnikom. So pa naslovi zelo nepopolni. Naj nam imenovani sporoče svoj naslov, da jim pisma dostavimo. Svoje čitatelje prosimo, naj opozore druge na ta pisma.

Breznik Alojzij iz Šmartna pri Litiji. Piše Leopold Sparhakel.

Kovačič Joško iz Trnovega pri Ilirski Bistrici. Piše Maček Jakob.

Mavsar Matevž-Mikšev, Velika Ligojna. Piše Matija Kovač. Petrovič Franciška iz Hotederšice (Sheboygan?) Piše Možinc Jožef.

Dolinar Jožef iz Ljubljane, klepar. Piše Dolinar Andrej. Kravanja Amalija, Soča, vas Lepena 63. Piše Cuder Tomaž. Kovačič Marija, Jablan, Mirna peč, Sheboygan. Piše Drenik Franc.

Zajec Jože in Rozi iz Račne — Minnesota. Piše Godec Anton. Leskovec Jakob iz Hotederšice. Sheboygan. Piše Petkovšek Franc.

Tratnik Helena iz Hrastnika, Kansas. Piše Ana Arnšek r. Bolinšek.

Nagode Marija roj. Turk iz Hotederšice. Wisconsin. Piše Albreht Jože.

Majerle Marija iz Breznika, Dragatuš. — Minnesota. Piše Horvat Miha.

Kremesec Anton, Metlika — Kanada. Piše Linca Matkovič. Krek Ivana, Bridgeville II (Pa?) iz Žirov. Piše Košir Janez. Garbas Ela iz Knej, Vel. Lašče. Geraltok, Canada. Piše Gradišar Anton.

Markovič Joe iz Topola, Bloke, East Caule?, Canada. Piše Markovič Marija.

Palle Mary iz Velikega vrha, Bloke, Orvington? Piše Lah Ela. Plavša Dušan, Ribarič kod Sinja. Piše Smilja Šimenc-Cenič. Hostnik Frank, Suha pri Loki, Detroit?

Petrovič Franciška iz Hotederšice. Piše Petkovšek Jože. Rozman Ivanka, Hotederšica. Piše Rozman Viktor. Truden Viktor iz Starega Trga pri Ložu. Piše Truden Ivan. Vučanjk Jože iz Dobove. Piše Horvat Jože.

Buščaj Angela roj. Kraševac iz Vrhnike pri Ložu. Piše Lev Ivan.

Jesharjeva Mici, Jarše — Vir. Piše Sesek Alojz. Šabec Anton, Trnje pri Slavinji. Piše Šabec Anton.

Spodaj našeti Clevelandčani imajo v našem uredništvu pisma, ki so prišla iz Evrope. Naj znanci opozore drug drugega nanje:

Donat Johan. Piše mu Bauman Franc.

Pergar Jožef iz Moravc. Piše mu Pergar Franc.

Zakrajšek Mary in Antončič Agnes z Blok. Piše Korošec Marija.

Hrovat Veronika iz Ambrusa. Piše Hočevnar Jože.

Kočak Johan. Piše Zupan Ernest.

Muren Verona, iz Trebče vasi pri Žužemberku.

Francis Pirman od sv. Trojice nad Cerknico. Piše notar Josip Lesar.

Centa Frank iz Kota pri Laščah.

Žurga — družina. Piše Mulc Franc.

Šivec Jožef iz Mramorovega, Bloke, Piše Šivec Anton.

Hiti Franciška in Johan s Hudega vrha, Bloke, Piše Mramor Karl.

Kocjan Mary. Piše Franciška Znidaršič.

Berus Jože iz Cegelnice, Prečna. Piše Zeljko Marija.

Turk Johan, Mali loč, Loški potok. Piše Turk Jože.

Košič Rozi. Piše Razdrih Marica.

Zužek Marija, Retje, Loški potok. Piše Zdravko Mohar.

Zrimec Jožef. Piše Zrimec Rudolf.

Štrukelj Marija iz Krašnje pri Moravčah. Piše ženko-Udove Albina.

Zakrajšek Jože. Piše Zakrajšek Jože.

Kocjančič Franc, Sela pri Semberku, piše. Kocjančič Janez.

S častnim odpustom iz mornarice je dospel domov v soboto Joseph Grdina, Coxswain, sin poznane družine Mr. in Mrs. Jože Grdina, 6118 St. Clair Ave. Služil je pri mornarici 38 mesecev. Zadnjih 9 mesecev je bil na Pacifiku, prej pa v evropskih vodah, kjer je videl mnogo bojne akcije.

Njegov brat Tony, S. M. 2/C, tudi služi pri mornarici in je točasno nekje na Kitajskem.

Sgt. Joseph L. Cereek, sin Mrs. Frances Cereek iz 10002 Anderson Ave. je prišel domov s častnim odpustom iz armade. Služil je 31 mesecev. V juliju 1944 je bil poslan preko morja, kjer se je udeležil bojev po Normandiji, Franciji, Porenju, v Ardenih in po Nemčiji.

Njegov brat stotnik John F. Cereek je prišel s svojo soprogo in otrokom domov na obisk, da je pozdravil brata, s katerim se nista videla 31 mesecev.

Na novo leto je prišel domov Pfc. Elmer J. Pintar. V armadi je služil tri leta in 8 mesecev. Istotako je dospel domov njegov brat Cpl. Ernest, ki je služil v armadi 3 leta in pol ter bil v Franciji in Nemčiji. To je bilo pač radostno noveletno voščilo za starše, ki živijo na 1188 E. 176. St.

Razne drobne novice iz Clevelanda in te okolice

Volitve v zbornici—

Na sinočni seji mestne zbornice je bil ponovno izvoljen za predsednika zbornice odbornik 28. varde, Michael Lucak. Vsi demokrati so solidno glasovali zanj. Odsoten je bil odbornik 32. varde, John J. Prince, ki je v bolnišnici radi nerednosti v želodcu. Mestnega klerka pa na sinočni seji niso volili.

Vabilo na sejo—

Društvo sv. Cirila in Metoda št. 191 KSKJ bo imelo v sredo zvečer svojo mesečno sejo v SDD na Recher Ave. Članstvo je prošeno, da se udeleži v velikem številu.

Iz bolnišnice—

Frank Smaltz, 21481 Naumann Ave., se je vrnil iz bolnišnice, kjer je srečno prestal operacijo. Do popolnega okrevanja se zdravi še doma.

Telo išče—

Oscar Miljavec, po poklicu inženir, ki živi zdaj v Londonu, bi rad zvedel za naslov svoje tete Marije roj. Pertot, doma iz Katinare pri Trstu. Ako se zgledi pri nas, ji bomo lahko izročili pismo od nečaka.

Zadušnica—

V sredo ob 7:45 bo darovana v cerkvi sv. Vida masa za pokojno Jennie Merhar iz 62. ceste.

Tretja obletnica—

Jutri ob 8:30 bo darovana v cerkvi Marije Vnebovzete masa za pokojnega Joseph Anslorvar v spomin 3. obletnice njegove smrti.

Pismo ima pri nas—

Mary Jerman ima pri nas pismo od sestre Jožefe Logar iz Grahovega.

Vabilo na sejo—

Nocoj ima sejo podružnica 18 SZZ v navadnih prostorih in ob navadnem času. Prosi se velike udeležbe.

Srebrna poroka—

Danes praznujeta 25-letnico srečnega zakonskega življenja Mr. in Mrs. Joseph Drobnič iz 917 E. 73. St. Sorodniki, prijatelji in znanci jima kličejo; še na mnoga leta zdravja in sreče!

K molitvi—

Clanice društva sv. Marije Magd. št. 162 KSKJ naj se zberejo jutri zvečer ob 7 v Grdinovem pogrebem zavodu, da se poslove od pokojne sestre Mary Postotnik, v četrtek naj se pa po možnosti udeleže pogreba.

Deževno vreme—

Vladni vremenski urad napoveduje za danes nekoliko hladneje in megleno, proti večeru pa dež. Toplomer bo danes kazal okrog 35 stopinj.

Pismo od staršev—

Jack Zeleznik, 1075 E. 68. St. je prejel od staršev iz Gornje Košane pismo, ki mu je prineslo mnogo veselja. Pišejo, da so še vsi živi, zdravi in srečni.

Na prijetno zabavo—

Kdor hoče to leto prav začeti, naj pride v nedeljo 13. jan. na srnjakovo večerjo in lovski ples, kar priredi kot običajno vsako leto Euclid Rifle klub v Slovenskem domu na Holmes Ave. Kupite si pravočasno vstopnico in ne zamudite priti v nedeljo v vas k našim jagrom.

Razne vesti od naših borcev v službi Sirlca Sama

1944 je bil poslan preko morja, kjer se je udeležil bojev po Normandiji, Franciji, Porenju, v Ardenih in po Nemčiji.

Njegov brat stotnik John F. Cereek je prišel s svojo soprogo in otrokom domov na obisk, da je pozdravil brata, s katerim se nista videla 31 mesecev.

Na novo leto je prišel domov Pfc. Elmer J. Pintar. V armadi je služil tri leta in 8 mesecev. Istotako je dospel domov njegov brat Cpl. Ernest, ki je služil v armadi 3 leta in pol ter bil v Franciji in Nemčiji. To je bilo pač radostno noveletno voščilo za starše, ki živijo na 1188 E. 176. St.

AMERIŠKA DOMOVINA JE TUKAJ DOBRO. ZATO SE NAJ VSAKI PRILIKI SPOMNIMO NA BEGUNCE

"AMERIŠKA DOMOVINA"

AMERICAN HOME
SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER
(JAMES DEBEVEC, Editor)
6117 St. Clair Ave. Henderson 0628 Cleveland 3, Ohio
Published daily except Saturdays, Sundays and Holidays

NAROČNINA:
Za Ameriko na leto \$7.00; za Cleveland in Kanado po pošti za eno leto \$8.00.
Za Ameriko pol leta \$4.00; za Cleveland in Kanado po pošti pol leta \$4.50.
Za Ameriko četrt leta \$2.50; za Cleveland in Kanado po pošti četrt leta \$2.75.
Za Cleveland in okolico po raznašalcih: celo leto \$7.00, pol leta \$4.00, četrt leta \$2.50.
Posamezna številka stane 5 centov.

SUBSCRIPTION RATES:
United States \$7.00 per year; Cleveland and Canada by mail \$8.00 per year.
U. S. \$4.00 for 6 months. Cleveland and Canada by mail \$4.50 for 6 months.
U. S. \$2.50 for 3 months. Cleveland and Canada by mail \$2.75 for 3 months.
Cleveland and suburbs by Carrier \$7.00 per year, \$4.00 for 6 months, \$2.50 for 3 months.
Single copies 5 cents each.

Entered as second-class matter January 6th 1938, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3rd 1879.

83 No. 5 Tues., Jan. 8, 1946

Minuli prazniki v stari domovini

Po skoro petih letih okupacije in strašne civilne vojne je bil v naši stari domovini prvi Božič brez boja. Če kdaj, so ob preteklem prazniku božjega rojstva Slovenci čutili, kaj pomeni beseda: Mir ljudem na zemlji. Kako iz srca so se morala po slovenskih vaseh glasiti voščila za srečno novo leto.

Božič brez boja! Ali tudi Božič miru? Voščila za srečno novo leto! Ali ga more pričakovati naš narod tam doma? Zdi se, da je bil Božič solz, zdi se da je pogled v bližnjo bodočnost temen, zdi se, da večina naroda ni mogla uživati stare sreče svetih večerov.

Komunizem je na Slovenskem trenutno zmagal z zvižajo in nasiljem ter narod zaslužnil. Zmagal z zvižajo, saj jih je toliko zapeljal v komunistično partizanstvo pod lepimi gesli osvobodilnega boja. Danes narod vidi, da ni šel boj partizanskih voditeljev proti okupatorjem, ampak za zmago komunizma. In zmagal je komunist s silo. Nikdar ne bi komunizem mogel zaslužiti našega ljudstva, če ne bi bila izročena stara domovina protidemokratskemu diktatorju od zunanjih sil. Zavestno pravimo: Komunist je narod zaslužnil. Ogronna večina naroda je proti tej zmoti in proti novim nosilec orientalskega nasilstva, pa se mora ukloniti protiljudskemu režimu, ker ima ta v rokah oblast in orožje. Ali more večina naroda praznovati z veseljem, če ob enem trepeta pred nasilstvom manjšine? Ali morda pomeni mir to, da mora vsakdo, ki ni istega mišljenja kot vladajoča manjšina, samo šepetati, da ga ne sliši Titov špijon?

O, težko je govoriti o veselju ali sreči, kjer vsaka družina obkokuje pomorjene člane. Deset odstotkov slovenskega naroda je ta vojska uničila. So vasi in občine, ki so izgubile tudi dvajset odstotkov prebivalstva in to predvsem mož in fantov v najboljših letih. In zakaj? Ker je komunizem hotel zmagati za vsako ceno. "Četudi ves narod pogine, samo da zmaga komunistična ideja," so govorili in tako tudi delali. Zakaj je teklo toliko krvi? Ker je hotelo partizanstvo iztrebiti svoje nasprotnike. To je na Slovenskem začelo z umori in nadaljevalo do sedaj. Le v stari paganski dobi bi morda našli primere, da pokolje zmagovalce ujete neoborožene nasprotnike, ko je že mir. To so storili slovenski partizani v dvajsetem stoletju! Poklali so vsaj 8.000 fantov in mož izročeni Titu od Angležev v kupčiji za izpraznjen Koroško po partizanih. Brez razprave, brez sodbe, po strašnem mučenju so jih klali in metali v množične grobove. Stari paganski gladijator je včasih tudi zaklal premaganega nasprotnika, ni ga pa nikoli mučil. Dokler bo slovenski rod hodil po zemlji, bo ime partizan pomenilo krvoločno zver. In kaj so zakrivali ti fantje in možje? Branili so v strašni domači vojski, ki so jo začeli z množičnimi umori partizani, svoje prepričanje, prepričanje večine naroda. Ob tem Božiču so zajokale tisočere matere po Dolenjskem, Notranjskem in drugod pretresljiv jok ob misli na sinove, ki so v obrambi svojega verskega in demokratičnega mišljenja podlegli sili diktatorjevega orožja. Morda je morala slovenska mati in sestra pobitih fantov še skrivati svoje solze pred partizanskim ovaduhom. Bog, ki maščuje nasilnost, jih je videl. In te njih drage ranjke, za katerih grobove še vprašati ne smejo, zmerja zmagoviti Kajm — partizan še z izdajalci, čeprav so darovali svoje življenje, da bi rešili domovino pred tujo zmotu. Ker za enkrat niso uspeli, jih morilci sramote. Tudi to vidi Bog, ki bo vse pravično povrnil.

Mir ljudem na zemlji, ki so blage volje... Ali je mogoč pravi mir v deželi, kjer tajna policija OZNA celo otroke najema, da špijonirajo, kaj govore in delajo stariši. Ta policija polni naprej in naprej ječe in koncentracijska taborišča. Ta policija s svojim terorjem je zunanje znamenje titovske "svobode." In vojna cenzura! S kom je Jugoslavija še v vojni, da mora nadzorovati, kaj pišejo njeni vdani podaniki? Ali ni poštna cenzura najboljši dokaz, da je komunistična oblast v resnici v vojni s svojimi lastnimi državljani? Zakaj ima vsak tuječ take težave priti v ta raj ameriških slovenskih naprednjakov in zakaj ga tako kontroirajo? O, da, v umazano hišo neradi spuste tučja. V jugoslovanski hiši ni tista umazanost, ki jo hočejo prikriti, ostane pretekle vojske, ampak krivičnost in nasilnost vladajočih. Te grdobije je diktatorja sram pred zunanjim svetom. Zakaj more obiskati Ameriko vsak tuj žurnalista, zakaj ga ne spremlja povsod vladni vohun? Ali morda pomeni mir v starem kraju to, da ni drugih časopisov kot vladinih? Ker nihče ne sme pisati in tiskati, kar sam misli, in je samo komunistu dovoljeno razlagati svoje prepričanje, res izgleda, da je to mir. Nam se zdi, da je to mir kot na pokopališču. Ali je mir v tem, da že šolskega otroka uče kričati po ulicah za Tita in Stalina in mu vcepiljo v srce drugačno prepričanje kot ga imata njegov krščanski oče in mati? Božič je dokazoval še bolj kot druge nedelje in praznike, da je radi komunistične svobode cela vrsta cerkva brez duhovnika in maše.

Ni dvoma, da je večina slovenskega naroda imela žalostne praznike. Morda so bili srečni zmagovati partizani? Eden njihovih vodij Edvard Kocbek je 10. avgusta 1943 izjavljal: "Ni

nam več za uničenje fašizma, mi hočemo zadnjo stvarnost sveta: Posest in oblast." Danes imajo to. Trenutno se niti ne boje, da bi to oblast in posest izgubili, ker je mogočna Rusija dejanski vladar Jugoslavije. Gotovo je mnogo partizanov, ki se vesele te moči. Toda, ali je njihovo veselje nekajeno? Da so prišli na oblast, so okrvavili svoje roke z bratovsko krvjo. Kakor je Kajm vedno slišal božji glas: Kje je tvoj brat Abel, tako bo partizanstvo vedno slišalo vzdihovanje mater, stok vdov, jok sirot, ki kličejo po umorjenih očetih. Naj se tudi izgovarja partizan kot nekaj Kajm, da ni varuh svojih bratov, vedno bo hodila za njim zavest, da je morilec in njegovo dušo bo preganjal veden strah kot je Kajmovo, ki je rekel: Kdor me najde, me ubije. Shakespeareov Macbeth si pere rdeče morilec roke, pa si jih ne more umiti. Tudi partizanske ostanje krvave za vedno. Zato dvomimo, da bi z umori na duši mogli razni Kidriči, Kardeji in Kocbeki praznovati res vesele praznike.

Pa če bi skušali prekriti z glasnim praznovanjem ob grobovih desetisočev nedolžnih žrtev svojo vest, četudi bi zakrili grobove poklanih bratov in jih izravnali z zemljo, da jih ne vidijo, pogorišča, razvaline, ruševine po Sloveniji bodo še vedno vpile s Schillerjem, da je prokletstvo slabega dejanja, da zlo iz njega spet poganja.

Hudo je, ko mislimo na naše ljudstvo v stari domovini in na nesrečo, ki je v minulih praznikih vmes stopila tako živo pred oči. Toda prav dogodki ob rojstvu božjem nam dajejo tudi tolažbo. Da bi ostal v posesti in na oblasti je Herod pomoril nedolžne otročiče. Ostal je v posesti in oblasti malo časa. Solze mater so bile kmalu maščevane. Kmalu so ga žrli črvi ob živem telesu. To je usoda oblasti željnih tiranov. Tudi za komunistične tirane v Sloveniji pride Herodov pogin.

BESEDA IZ NARODA

Vabilo na sejo in veselico

Sporočila se članicam našega društva sv. Cecilije št. 37 SDZ, da bomo na seji 9. januarja vobile delegatice za 11. redno konvencijo, katera se bo vršila meseca maja v Lorainu, Ohio. Zato ste vabljen vse članice, da se te seje polnoštevilno udeležite.

V soboto 12. januarja pa priredi naše društvo veliko plesno veselico v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave. Na to veselico ste vabljen vse članice kakor tudi vse splošno članstvo Slovenske dobrodelne zveze. Sviralna bo najboljša godba in tudi razna okrepila bodo pripravljena v polni meri.

Vsako je pač od časa do časa potreben malo razvedrila, saj je bilo dovolj hudega v teh nekaj letih krute vojne. Zato pa ne pozabite priti v SND na St. Clair Ave. in sicer v soboto 12. januarja. Tam boste srečali znanca in prijatelje, s katerimi se boste lahko zabavali po mili volji. Pozdrav,

Frances Ponikvar.

Ob koncu leta 1945

Hubbard Rd. — Leta 1945 je konec. Bilo je, bi rekel, tisto tako zaželjeno leto, v katerem se je končala nesrečna vojna in je nastalo nekako premirje, ampak mir pa še ni bil podpisan v tem letu. Torej se nahajamo še vedno v nekakem vojnem stanju. Ubogi narodi Evrope so veliko hudega prestali in je res čudno, da je sploh še kdo ostal pri življenju. Tudi meni ni ravno najbolje, pa bo že.

Mnogi mislijo o meni, da kar nekam lenarim, ampak številke bodo pokazale moje naporno delo. Poleg domačega dela sem že nad osem let dopisnik ali poročevalec hubbardskih in svetovnih novic. Kolikor mi je znano, ni še noben Slovenec toliko pisal v časopisih kot sem jaz. Zato pa se moram v prvi vrsti zahvaliti uredništvu Ameriške Domovine, ki so mi dali toliko prostora na razpolago in s tem omogočili moje pisanje in poročila, za kar gre našim urednikom vsa čast in hvala.

Če sem pa storil kako korist v splošnem cenjenim bralcem in bralkam, pa res ne vem. Pritožbe ali kakega zajejanja sicer ni bilo čez moje pisanje, kot je navadno, da se kaj rado lupotne nazaj, če komu ni kaj prav. To mi je dajalo pa pogum za pisanje, potem pa če so bili cenjeni čitatelji zadovoljni ali ne. Pa tudi kakšne posebne javne pohvale nisem bil deležen od strani čitateljev, pa čeprav sem si napejal svoj talent na vse mile viže; saj ne vem kaj naj bi

Poleg hrane kokoškam je pa treba skrbeti, da imajo vedno dovolj in čiste vode, kajti čim več čiste vode popijejo, tem bolj so čista jajca; saj jajce je 88 odstotkov iz vode. Prav tako morajo biti vedno čista gnezda. Ko kokoši vidi čisto in prestano gnezdo, tudi raje ne se. V zimskem času pa morajo biti pri kokošnjaku vse špranje dobro zadelane, da jim ni mrz in da jim kljunčki ne zamrznejo, da lahko takoj zjutraj pričnejo zobati in piti še predno mi kokošjerejci pridejo do njih, kajti zbudimo jih navadno že ob štirih zjutraj in sicer s tem, da jim prižemo luči. Kar na gumb se pritisne v hiši in že se posveti po vseh kokošnjakih, katerih ni malo, jaz jo pa zopet mahnem nazaj pod odejo do sedmih.

Kot sem že omenil, je treba paziti, da se kokoške ne prehlade, ker potem neznansko kašljajo, da se človeku smilijo in potem take pridejo proč. Naš sosed John jih menda zdravi kar z medom, ki mu ga nanašajo pridne čebelice. Tako se meni dozdeva, ker ne slišim nobene, da bi se ji kaj zaletavalo. Pozobljejo in popijo pa nič koliko. V tem času sem prenesel krog 2.803.200 kvarov vode in to samo za te prijazne kljunčke. Kar sem pa vode znesel za zalivanje rožic in drugo, pa ni všteto. In kje je pa poleg tega še vse delo s presajanjem rožic, solatice in korenčka, s košnjo trave po vrtnu, puljenje plevela, da izgleda vse lepo in čisto krog hiše; kje je pa še barvanje in še na stotine drugih del, ki mi silijo v roke od zgodnje pomladi do zime. Sedaj pa lahko vidite, koliko sem pretrpel v teh letih.

Poleg vsega tega dela pa še pisati, kot bi bil pol urednika, pa vse to delo zabadava (tega pa ne verjamemo, saj imajo jajčka precej dobro ceno. . . op.) Pa ko bi bil vsaj še na tistem kot sem bil takrat, ko sem prišel na farmo, bi še toliko ne jamral. Poleg tega pa moram spremljati še prijazna dekleta, ki nas obiskujejo. Mr. Zupan, urednik Glasila KSKJ že ve, kako me obrajtajo in poleg tega pa še tiste premožne gospodinje, ki prihajajo vsako leto na občizne našega jezera na poobitje in s katerimi se razgovarjam, kot bi že skupaj krave pasli. Če bo Mr. Zupan bral te vrstice, se mu bodo gotovo obudili spomini na tiste lepe dneve, ki jih je prebil na oddihu pri nas. Gotovo bo pritrtil, da je resnica, kar pišem in priznal da res delam, a pretegnil se pa vendar le ne bom, he, he. Kaj ni res tako, Mr. Zupan?

Tako sem vam povedal marsikaj zanimivega tudi o mojem delu, da ne boste mislili, da imam že na tem svetu nebasa. Saj sem take zaposlen, da niti nimam časa misliti na drugi svet, to se pravi, molit nimam časa. Zato se pa vam, žene in dekleta, priporočam za kak občenaš, da ga zmolite zame za srečno pot na oni svet.

To je moja noveletna poslanica iz Hubbarda in upam, da jo boste vzeli na znanje, kot vašega dopisnika in poročevalca. Torej, osem let je minilo, odkar vas nadlegujem z mojimi poročili. Če ni komu polvolji, pa naj kar roko vzdigne, saj sem že večkrat omenil, da naj bi kdo drugi prevzel to mojo službo, pa se nihče ne oglasi. Držim se le zato, ker se mi škoda zdi, da bi naš lep Hubbard Rd., kar tako zaspal in bi bila naša lepa okolica brez vseh poročil o številnih novicah. Vas pozdravlja,

Frank Leskovic.

Papirnati denar v Švici zveni kot kovanci. Bankovce poškrbijo s stolpljenim železom, da se na ta način podaljša življenje papirnatemu denarju.

Iz urada Lige kulturnih vrtov

Ker se bo v tekočem letu praznovala 150 letnica ustanovitve mesta Clevelanda, se je v ta namen vršilo že več sestankov: oktobra, novembra in decembra meseca posvetovanja, kako naj bi narodnostne skupine pripomogle k večjemu in lepšemu praznovanju v svojih kulturnih akcijah.

Na zadnjem posvetovanju, ki se je vršilo v prostorih AAA Kluba na Euclidu, je bilo navetovano in soglasno sklenjeno, da naj bi se vršila veličastna parada s tako zvanimi flotami iz mesta v park. Te flote naj bi narodnosti priredile po svojem okusu in volji, kakor jim drago: kulturno bilo v petju ali glasbi in v narodnih nošah. Parada naj bi se pomikala po eni cest, kjer bi med potjo lahko imeli kratke postaje in izvajali točke, kakor bi jih določili.

To so bile sugestije, po katerih bi se napravilo boljše programe. Večina zastopnikov narodnostnih skupin se je strinjala s tem načrtom. Sedaj je ležeče na narodnostnih skupinah, da se organizirajo.

Če je katera narodnost, ki je zmožna kaj takega, smo mi Slovenci. Bilo v glasbi ali v petju, kakor tudi v narodnih nošah smo Slovenci prvi med prvimi.

Kdor se spominja Vseslovenskega dneva, ve, da so bile slovenske skupine najsijajnejše. Ako se da kaj takega ponoviti, bo to v vzpodbudo vsem ostalim narodom. In ker je dovolj časa, da se organiziramo do julija meseca, je mogoče, da bo naša narodnost všteta med prve.

Kar je potreba, je to, da se snidejo zastopniki kulturnih društev skupaj in da si izvolijo odbor, ki naj potem začrta smernice, koliko takih točk lahko prevzamejo in izpeljejo.

V ta namen sem pripravil sodelovati in pomagati. Pripravljen tudi prepustiti to ostalim kulturnim društvom, da za nas Slovence nastopijo.

V nekaj času bo sklicana seja vseh kulturnih društev, ki naj pošljejo svoje zastopnike na posvetovanje. Do tedaj pa naj se o tem razmislija in ukrepa za izvedbo tega pomembnega praznovanja.

Anton Grdina,
biagajnik Lige K. V.

O PRAVILNEM GRGRANJU

Le malokdo zna tako grgrati, da se usta in nos očistita nepotrebni sluz. Medtem ko nekateri ne znajo drugega kot da požirek vode valjajo po ustih sem in tja, pa drugi na stehaj odpro usta, se držijo daleč nazaj in povzročajo z grgranjem hrum in grom. Kdor pravilno grgra in sicer globoko notri v vratu, tedaj je slišati le majhno šumljanje. Zato moraš le malo vode vzeti v usta, glavo le malo nagne nazaj in pušči, da je voda v vratu. Požiralno mišičevje se bo samo po sebi skrčilo in bo voda spet paganjalo iz vratu. S tem pa se odločijo sluze in gredo ven. Na ta način preprečiš in pozdraviš marsikatero vnetje v dihalnih organih.

LISTJE ZA KURJAVO

Danski inženir Rossen je iznašel način, kako se da drevesno listje pripraviti za prvovrstno kurivo, in je dal to svojo iznajdbo patentirati. Listje ali smrekove in borove igle se zmešajo, na poseben način predelajo in naposled stisnejo v obliko briketa. Ti briketi imajo po zatrevanju iznajditelja zelo veliko gorilno moč. Pripravljanje teh briketov je zelo poceni.

Četvorica lačnih študentov je sedela za Basajevo mizico. Trije smo bili pri tej hiši, ki je bila pravi tip ne gorenjske hiše, ki je z koto redila rod za rodom drugem kotu sobe je bila krepka peč, ki je bila kakor vsod v kmečkih hišah. Gr pribežališče mladih in stari. V drugem kotu je viselo veliko in po stenah nekaj božjih dob, na častnem mestu pa spet lika ura na "kvihte." Z ožvanjanjem po sobi smo bili gotovi in potem smo pr svoje oči na pašo v vratu da bi bila res kako umeta. T delo, ampak čisto navadno pa, pa za mlatiče tam za oboro mizo strašno velikega mena v tistem času, ker tista vrata je bil napo prihod Basajeve matere. bodo prišli prazni, smo bodo prišli dolga. Ni bilo treba dolgo ti. Vrata se odpro in pari oči se mahoma up grotno latvico, ki so jo jeva mati komaj obvladala. Naše oči so spremljale od od vrat dom ize in jo so tranjem nagnenju pobozali zdravili.

"Nate, boste malo zaf pripomnili Basajeve mat kajste, bom prinesla še kruha." Kot kaka mlada va so se mati zasukali, v vežo ali kam in kmalu nazaj z žlicami in kruha. "Zdaj pa kar in Bog z žegnaj," so dali mati nje, kar so bile, to se čisto odveč besede. Dost njih moralo priti, če bi jih spraviti takrat od bi rekel.

Ker smo bili vsi štirje to doma, smo že poznali mizno oliko. Pri nas, kol da pri vas, nismo poznali, navlake od krožnikov, za drugo kot za napolje potrebno delo ženskam, je vse omizje zajemalo skledo. Pa ni šlo kar tisti bi si kdo mislil in predst da tisti več dobi, ki bi vse je šlo natančno po n jih paragrafi, da je segel z žlico v skledo edem za njim drugi in lje okrog mize. Ko je zadnji, je segel zopet ni bil pri mizi kak zaost naprej. Ako pa je bil njenim omizjem kak popraskal z žlico ob skled sel počasi v usta, potem ko z žlico naslonil na de, kot bi ne vedel prav, še, ali ne bi več, je šla oja zelo počasi. Ampak da, da bi kateri segel dvakrat, ko je drugi s krat! Tak je prišel v jezike, da ni bilo nikol dobn.

Meni se je zdelo taka manira zelo lepa in pr kratična. Vsak je dobi del. Se reče, dobili so se pri vsakem omizju tudi gi, ki so znali s spretno neviranjem dobiti v svo kjer so zajemali, najle virke. Ni bilo treba kot da je pri žgancih svoji strani izpodkopav to toliko časa, da se je kup z ocvirki k njemu more on zato, če se tako ri, vas vprašam. Seveda ls tudi mogoče, da je drugem koncu mize pri vojskovodja, ki je naglo videl nameravano ofenzivne ocvirke in je začel rinit kup od svoje strani. To je vršila včasih tiha pa borba za tisti kup z ocvirki to so si smeli privoščiti žernadniki, ki jih je bilo ceniti, da so še prišli k Torej mi smo udarili kislēm mleku!

Novo življenje

POVEST

Spisal JOSIP KOSTANJEVEC

Ako bi ne bilo usmiljenih sodov, bi nitu duhovnik ne bil prišel k njemu. Spravil ga je v svetlo olje, ker se drugače ni dalo opravičiti z njim. Osmi dan potem so ga pokopali.

VIII.

Gribljani so bili trdni kmeti, skoro vsi. Prostrana so bila njiva, rodila so zlasti mnogo različnega žita. Travniki so spenjali na široko po dolinah in segali v rebra okoliških gričev. Tudi vinogradov je bilo precej, lepih vinogradov. Ki so bili ponos vsakega Gribljane. Trdne in obširne kmetije pa so potrebovale mnogo delavcev obdelovanje. A delavcev ni bilo dobiti nikjer, zakaj po vseh vaseh daleč naokoli so bile doma samo ženske, otroci in stari ljudje, ki jim niso več služile roke. Vse drugo je odšlo v Ameriko. Nobenega ni bilo, ki bi se bil zavzel za te ljudi, da bi jih ohranil domači pradi, domačemu rodu. Nobenega, ki bi jih poučeval, ki bi svetoval in pomagal. In tako so izginjali drug za drugim, da bi si bili izkušali pomagati tam, kjer so se rodili, izginjali so, ne da bi se bili zavzeli, koliko škodujejo samim ljudem in vsemu malemu narodu.

Če je imel obilo in odraslo družino, ta si je že se pomagal, da bi se lahko obdelal o pravem času svojo kmetijo in posparvil pred jesenskim dežjem svoje njive. A oni, ki so bili navezani na druge, so bili veliki reveži. V stiskah in zadregah so stali, ko je kopal sneg po solnih bledih in se je osušila zemlja, v stiskah in zadregah so stali, ko je rumenelo in zorelo žito na polju, a zlasti v onih težkih jesenskih mesecih, ki so tako naglo, ki imajo naravno tako malo solca, a dosti mrzota in moče. Vse je zastajalo, ni hotelo geniti nikamor. Takrat so se čule tožbe gospodarjev od ranega jutra do poznega večera, vse je šlo navzdol in mnogo v škodo.

Vse bom dal v najem, kdo bo večno mučil in križal z vašimi? je dejal marsikdo, kaj moral najeti ljudi, ki so bolj vajeni piti nego delati. Stiska je že priklopela do vr-

hunca, a od nikoder ni kazalo, da se bode kdaj kaj izboljšalo. Tedaj je pa zopet nastopil Tratar. Za nedeljo popoldne je sklical vse gribljanske posestnike v šolo na pomenek. Sam je hodil od hiše do hiše ter tako pridobil vse, da so res prišli.

Zivo je bilo tisto nedeljo v šolski sobi. Šumelo je kakor v panju pred rojem. Skoro v vsaki gruči so ugibali, kaj bode danes povedal učitelj. Stari Jekovec pa, ki je že vedel vse, si je veselo mel roke in se zadovoljno nasmihal.

"Le počakajte," je govoril, "saj bo kmalu začetek in tisti-krat boste slišali. Res vam ne bo žal, da ste prišli. A gospod učitelj bo tudi vesel, ko bo videl, da ste prišli vsi do zadnjega. Kaj ne, Jakob?"

"Prav pravite, Jekovec," je dejal Jakob, ki mu je žarel obraz same zadovoljnosti in notranje sreče.

Tedaj je pa vstopil Tratar. Šel je gori k mizi na nekoliko višji prostor, da je mogel vse pregledati, a da so tudi njega lahko vsi videli. Nastala je v sobi tišina kakor v cerkvi. Tratar pa je začel govoriti:

"Predragi Gribljani! Sklical sem vas danes semkaj, da vam razodenem to, kar že dalje časa teži moje srce. Glejte, spoznal sem vašo zadrigo in navsetoval bi vam rad, kako si lahko pomagate. Po vaših vzgojih in skednjih čakajo velike zaloge žita, da bi se iznebili klenega zrnja, a čakajo že dolgo zaman, ker nimate delavcev, ki bi jih omlatili. Dan za dnem gledate in čakate, odkod bo prišel popotnik, da ga ustavite ter mu ponudite dela. In drago bi mu plačali, ako bi prišel in sprejeli bi vsakega, ki bi prišel, tudj če bi dodelal na dan samo polovico tega, kar dočelate sami. Toda ni ga. Kako si naj pomagate v teh stiskah, da ne bo sprhnelo vaše zrnje in segnila vaša slama? Vidite, vem za pomoček, ki vas bo takoj rešil te zadrege. V nekoliko dneh bo vaše žito v žitnicah, lepo in svetlo ter vam bo hvaležno, da ste mu oteli življenje. In slama bo lepo spravljena pod streho in bo dišala in se svetila. Mnogo vas je, trdni ste, zložite skupaj in kupite si mlatilnico, ki jo boste skupno rabili in ki vam bo nadomestovala mnogo, mnogo delavcev.

(Dalje prihodnjic)
Kupujte Victory bonde!

Vrsta dejstev

Pred temi nevarnostmi komunizma je papež Pij XI. svaril in k splošnemu obrambnemu boju pozival ne samo katoličane, ampak vse, ki v Boga verujejo. Tako zelo važna se mu je zdelo ta naloga, da je zadržal: "Kakor more biti za Cerkev kakšno delo lepo in dobro, vendar se mora zdaj umakniti življenjski nujnosti, temelje vere in krščanske civilizacije rešiti in ohraniti" (Div. Red. 62). Veliko borbo katoliške Cerkve proti brezbožnemu svetovnemu komunizmu je postavil papež pod varstvo sv. Jožefa, zaščitnika Cerkve — (Div. Red. 21).

Ta navodila papeževa so skušali škof in duhovščina izpolniti, zato so sprejeli borbo brezbožnega komunizma polni zaupanja v Boga.

b) Poleg pouka so duhovniki vršili čisto v smislu papeževe okrožnice smotro dušno pastirsko delo za poglobitev verskega življenja. Pobožnost Srca Jezusovega je postala splošna ljudska pobožnost, spravno obhajilo so na prve petke sprejemali številni verniki, v nekaterih župnijah skoro vsi. Posvetitev Brezmadežnemu Srcu Marijinemu je bilo globoko segajoče versko gibanje. Po petmesečni pripravi so se Marijinemu srcu posvetili: vse župnije, vse šole, vsa verska združenja in velika večina družin, v mnogih krajih dobesedno vse družine (kolikor jih ni bilo pri partizanih). Prve sobote v mesecu se s spravnim obhajilom praznujejo kakor prvi petki. Molitev rožnega venca po družinah se je poživila in se opravlja bolj goreče kakor kdaj v preteklosti. Napori duhovščine in lajkov v katoliški akciji so imeli viden uspeh, kar se more zdaj tako med begunci kakor tudi pod terorjem komunizma v domovini živčimi verniki z občudovanjem u-

gotoviti. Izvršitev tega ogromnega dela je bila olajšana s tem, da je bilo v Ljubljanski pokrajini izredno veliko duhovnikov, ker je večina iz Gorenjske in Štajerske od nacistov pregnanih duhovnikov živele in delovale v Ljubljanski pokrajini.

2) Komunisti očitajo duhovščini največje zločine, ki so jih s svojo propagando razširili v bližnjem in oddaljenem inozemstvu in tam vzbudili nepopoljne in krivične obsodbe ljubljanske duhovščine. Na glavne očitke naj v naslednjem odgovore dejstva:

a) "Duhovščina je organizirala 'Belo gardo' in je v največji meri kriva bratomorne vojne."

Kakor je bilo že zgoraj dokazano, je prišla zahteva po samobrambi iz ljudstva samega, organizacijo so izvršili vojaški strokovnjaki. Duhovščina so seveda vprašali, ali je oboževan odpor moralno dovoljen, nakar je duhovščina razložila splošno znana katoliška načela moralke o silobranu. Tu in tam je pomagala tudi z navesti, vedno pa s poučevanjem in pojasnjevanjem nevarnosti brezbožnega komunizma. Dolžnost dušnega pastirstva je bila la je duhovščina to storila. Neajajimo pa, da so bile simpatije duhovščine na strani Vaških straž, ne pa na strani komunističnih partizanov.

b) "Duhovniki so se z orožjem v roki udeleževali borb, nekateri so lastnoročno morili ujetje partizane."

Dejstvo je sledeče: Vaške straže in pozneje domobranstvo in tudj "Gorenjska samobramba" so imele na izrecno prošnjo moštva samega svoje duhovnike. Njih naloga je bila vršiti dušno pastirstvo v polnem obsegu med moštvom in častniki edinic, skrbeti z vsemi dušnopastirskimi sredstvi, da se ohrani v četah čim višja moralna misleč človek ne more verjeti! Take trditve so tako lažnjive, da so same na sebi neverjetne.

Škof je direktno in potom sv. Stolice protestiral proti takemu postopanju okupatorja, ni od svoje strani nikdar iskal zveze z okupatorskimi oblastniki, pač pa je okupator iskal zveze s škofom. Uradno so škofijski ordinarijat in župniški uradi po obstoječih predpisih v upravnih zadevah morali imeti z okupacijsko oblastjo marsikateri stik, toda nikdar v škodo, ampak le v korist slovenskega ljudstva.

Nadaljni stik škofa in duhovščine z okupatorjem je obstojal v številnih posredovanjih za zaprte, v koncentracijska taborišča poslani in obsojene Slovence (mnogokrat tudi za na smrti obsojene komuniste). Vsa Ljubljana more izpričati, kakšen naval prisilcev za posredovanja je vladal na ordinariatu in pri škofu vsak dan in veliko dela je to nalagalo. Duhovniki so mnogokrat dosti ponižujoče posredovanje radi o-

nik pri napadu s par streli preplašil napadalec in s tem rešil življenje nekaterih svojih vojakov. Trditev, da so duhovniki morili, je zlobna izmišljotina.

Nadaljno dejstvo je, da so KP - partizanom duhovniki v protikomunističnih edinicah bili trn v peti. Pri napadih so vedno vpraševali, kje se nahaja belogardistični far. Po kapitulaciji Italije so dva ujeta katoliška duhovnika obsodili na smrt in obsodbo izvršili. V maju 1945 so ujeli dvanajst vojaških duhovnikov slovenske narodne vojske in jih odpeljali. Za njimi so izginile vse sledi, kar dovoljuje sklep, da so bili z mnogimi drugimi vojaki na tistem likvidirani.

c) "Škof in večina duhovnikov je sodelovala z okupatorjem na škodo slovenskega ljudstva in je s tem zakrivila zločin narodnega izdajstva."

Kot prvi zločin se očita duhovščini sodelovanje z nacisti in kot dokaz se navaja dejstvo, da se je duhovščina z drugimi begunci umaknila na nemško ozemlje. Temu očitku naj odgovori sledeče dejstvo: Nacisti so iz 143 župnij ljubljanske škofije in iz večine župnij lavantinske škofije izgnali okrog 600 duhovnikov in jim niso pustili niti najpotrebnejše obleke, pri tem so jih pa na najsurovejši način zasramovali in nečloveško mučili. Zasegli so jim njihovo zasebno in tudi narodbinsko imovino. Dijaško semenišče in škofijska gimnazija sta bili z vsem inventarjem zaplenjeni, gojenci in profesorji so morali v dve urah zapustiti zavod. Vsa posestva škofske škofije in cerkveni upravnirvnjenega verskega zaklada kranjskega je bila odvzeta in določena za 'utrditve nemstva' med Slovenci, vse brez odškodnine. Spričo tega brutalnega ravnanja in popolnega izropanja naj bi škof in duhovščina roko v roki delovala z nacisti zoper lastno ljudstvo? Tega normalno misleč človek ne more verjeti! Take trditve so tako lažnjive, da so same na sebi neverjetne.

Škof je direktno in potom sv. Stolice protestiral proti takemu postopanju okupatorja, ni od svoje strani nikdar iskal zveze z okupatorskimi oblastniki, pač pa je okupator iskal zveze s škofom. Uradno so škofijski ordinarijat in župniški uradi po obstoječih predpisih v upravnih zadevah morali imeti z okupacijsko oblastjo marsikateri stik, toda nikdar v škodo, ampak le v korist slovenskega ljudstva.

Nadaljni stik škofa in duhovščine z okupatorjem je obstojal v številnih posredovanjih za zaprte, v koncentracijska taborišča poslani in obsojene Slovence (mnogokrat tudi za na smrti obsojene komuniste). Vsa Ljubljana more izpričati, kakšen naval prisilcev za posredovanja je vladal na ordinariatu in pri škofu vsak dan in veliko dela je to nalagalo. Duhovniki so mnogokrat dosti ponižujoče posredovanje radi o-

DELO DOBIJO DELO DOBIJO

Ženske in moški

za čiščenje uradov
Stalno delo, dobra plača

Zglasite se
AETNA WINDOW CLEANING CO.
1430 E. 27. St., vokal Superior

Delajte v
MODERNEM POSLOPJU
THE TELEPHONE
COMPANY

potrebuje ženske za
hišno znaženje
poslopij v mestu

Stalno delo — dobra plača
Poln ali delni čas
6 večerov v tednu
od 5:10 zv. do 1:40 zj.

Zglasite se v
Employment Office
700 Prospect Ave. soba 901
od 8 zj. do 5 pop. vsak dan
razen v nedeljo

THE OHIO BELL
TELEPHONE CO.

Išče se karpenterje
Stalno delo. Dobra plača. Kogar zanima, naj se zglaši na
960 E. 185. St. (x)

ZENSKA ZA CAFETERIO

v mali tovarni

dobi delo.

Tedenska plača

Ure od 7 zj. do 3:30 pop.

EATON MFG. CO.

E. 65th St. in Central Ave.

Vzemite Scovill karo ali

Central Ave. bus.

(8)

Dobra služba

Moški dobi stalno delo za
eskrbnika na posestvu v Bra-
tenah pri Clevelandu; splošna
dela okrog hiše in na vrtu; sta-
novanje in hrana ter tedenska
plača. Naslov izveste v uradu
tega lista. (8)

Delo dobi dekle

za splošna hišna dela, nič ku-
hanja, 5 sob, v družini 2 od-
rasla in 1 otrok; dobi svojo so-
bo in kopalnico. Pokličite LO
9988. (8)

MALI OGLASI

Furnezil

Popravljamo vsake vrste
Resetting \$15, čiščenje \$5
Termostat kontrola
Lahka mesečna odpnčila
Chester Heating Co.
Govornico slovensko
1193 Addison Rd.
WINDLOTT 0487 (x)

Novo vodstvo!

Popravljamo pralne stroje,
vacuum čistilce, električne likal-
nike, in druge električne pred-
mete. Mi kupimo in prodajamo
pralne stroje. Pridemo jih
iskat ter jih pripeljemo na dom.
St. Clair Repair Service
7502 St. Clair Ave.
EN 7215. (M-T-x)

Stanovanje išče

Zakonski par s 4 hčerami že-
li dobiti stanovanje 6 sob; naj-
mlajša je stara 12 let. Kdor
ima kaj primernega, naj pokli-
če RA 7588. (10)

Izgubljena očala

Na E. 159. cesti so bila iz-
gubljena očala. Najditelj je
prošen, da jih vrne na 694 E.
159. St. ali pa v Slovenski dom
na Holmes Ave.

VAŽEN DOGODEK IZ LETA 1945

Na stavki pri General Motors Co. v Flint, Mich. je policija prodira skozi piketne vrste, da so mogli prisilskimi uslužbenci na delo. Slika nam kaže nekaj teh delavcev pri vstopu v tovarno medtem, ko policija stoji na straži.

Izvršitev smrtne obsodbe. — Gornja slika nam kaže, kako je plačal nemški general Anton Dostler, za svoje vojne zločine. Usmrtitev je bila izvršena v Averesa v Italiji. Obsojen je bil, ker je dal ustreliti 15 ameriških vojakov, ki so bili zajeti za nemškimi linijami v Italiji v marecu 1944.

USED FAT SAGA — DROPS TO DRAPES

Mrs. Harry Weir, typical G.I. Wife, saw many furnishings she wanted for her home. She saw them but couldn't buy them. The lovely draperies she fell in love with were samples, and she learned that it will be a long time before quantities of drapery material are available unless new machines help speed the manufacture of fabrics by saving and turning in every drop of used fat they can skim, scoop and scrape.

ZIVI VIRI

IVAN MATIČIČ

Stoj! Zažra ni mogla več, bila je izmučena. On jo je slušal, in sta položila deblo. Skozi gole hoste se je videl Tabor in njega okopje. Čul se je celo hrul rogov. Rogovi? Da, Žara je uzrla ljudi, ki so drli dol od Zoranja. Spogledala sta se. Vzbuja! Planila sta na noge in bežala proti gradišču. Pogorska obrana je bila vzbunjena. Trobila je neprestano pa zrla proti Gluhovniku. Prvi begunci so bili že v podnožju Tabora, ko je šele strelal z glavo župan Gorjanin. Ne, ni sovrag, knežja vojska prihaja! Župan jo je uganil pa obrano osramotil. Brž so umolknil rogarji.

Od Gluhovnika so se bližali tropi vojakov. Prvi so se vlekli že prek Babje lehti. Župan ugiba. Kam gredo? Bržčas se vračajo v dolino, k zimovanju, kajti pri Črnem kamnu je zima strahotna. Prvi že bredejo Pečano, pa jo mahajo prek lanšč. Bratstvo se zgrinja iz naselij, da vidi od blizu svojo vojsko in vojvodo Ognjena. Vojska popada utrujena od dolge hoje, a ljudstvo je ginjeno od sreče, ker ga je počastila brjanska vojska. Tu leže ti ljubljenci, bedni, razcapani, s poraslih obrazov jim zeva glad. Nekateri imajo ovite noge s surovo živalsko kožo, drugi imajo opanke. Ti imajo sulice, drugi loke in sekire. Prek ram jim vise kože divjačine, na glavi jim čepe visoke kučme. Glje, glej, Odrinov je med njimi in Bršlinov in Živojev. Ti so živahni, bližina rodnega krova pa snidenje s svojci jim daje moč. Kje sta Budinova dva? Želided in Obrad sta dala vsak po enega. Kje so Murnovi vnuki? Žitičevi? Posekal jih je alemanški meč.

Vojvodo so obstopili župan, župnik pa čelniki zadrug. In ta se je razgovarjal z velmoži. Raz-

lagal jim je o stanju brjanskih mej. Zdaj prihaja od alemanske plati, od spomladi je bil tam. Sedemkrat se je spopadel z Alemani, sedemkrat jih je odbil. Zdaj je sklenil z njimi mir in odhaja k zimovanju v glavni tabor.

Starešinci so medtem odredili dajatve. In ljudje so vlačili vojski pitane jance, mršave buše, mehove žita, kaše, medicine, zvitke platna, volne, ovčji sir, sekire in strelice. Vsak starešinec je vedel, koliko letnega pridelka ima oddati vojski, a danes so dali še več. Utrujeno vojsko so pogostili do sita in jo prenočili. Ko je odhajala, jo je spremljala truma Pogorcev. Gnaljo so črede pa nesli dajatve.

Nedelja! Pri Svetem Vidu je vabil zvonec bratstva k sveti daritvi. Šibko zvonjenje se je trgalo s hriba in komaj doseglo naselja. Bratstva so se usipala iz selišč. Ljudje so bili praznični in umiti. Rodovinke in snah so imele na belih krilih navezane pisane trakove, pod volnenimi jopami so jim stiskali oprsje rdeči životki. Obute so bile v debele volnene nogavice pa nizke škornje, nekateri so imele čizme. Težke kite predvstih las so jim kar uhajale izpod belih peč. Nekateri mladenke in mlade žene so se ponasale celo s svetlim nakitom. Rodovinci so stopali k svetemu opravilu modri in malobesedni v debelih volnenih jopičih pa kratkih hlačah; v težkih škornjih so se opirali na debele gorjaje. Na grivastih laseh so jim čepele temne kučme z rdečimi čopi. Vse razen čedarjev in čvarjev je moralo k sveti daritvi. Gori je stalo leseno svetišče, obdano z močnim nasipom, med trem mladimi lipami. Poleg cerkvice je bila lesenja duhovnega samotarja. Za lipami so bile ograjene žale z malimi lesenimi križi, kjer so spali rajniki.

Od treh strani so se spenjale množice v vrh. Pod jutranjo lipo so se zbirali Jasinjci, pod večerno Zoranjci, pod osojno Višinjci. Ponosno so zrli na sveti hram, dasiprav boren, a jim je bil pravo veličje. Verno so poslušali modro besedovanje čelnikov in starešincev. Starosti so se opirali na čekane, čelniki na težke sablje. Te so odlikovale tudi one, ki so bili služili v knežji vojski. Župan je imel prepašen meč. Iz koč je stopil duhovni samotar z dolgo sivo brado. Vse se je spoštljivo pripognilo in odkrilo, ljudje so pristopali in mu poljubljali roko. Za njim se je ljudstvo nagnelo v svetišče. Tu ni bilo nikakega sijaja; gola lesena soha svetega Vida v oltarju pa stesnan križ, ki ga je ovijal bršlin, med svežim tisovjem še dve lojenici.

Duhovnik si je nataknil belo platneno srajco, razvil koženico pa pričel moliti očitno izpoved. Klečeča množica je ponavljala za njim besedo za besedo. Potem je načel vero, božje zapovedi ter glavne grehe.

"Križ Kristusov bodi vsele per mene, po dni inu po noči. Inu ta lubezen Johaneza inu ta čistost te presvete device Marije, inu vsih svetnikov inu devic božjih, per mene dnes inu na venčno. Amen.

"Tvoja moč božja, o Gospod Jezus Kristus, skvoze tvoje terplenje očeš mene obderžati inu obvarovati pred vsim hudim ta sedanja inu perhodenja.

"Inu prosim jas tebe, o Gospod, da ti mene s tim darom Svetiga Duha obdaruješ akože si ti svetiga Johaneza obdaruvov, de jas ne bom kervičen stav zuper

mojga bližnega.

"Oh vsiga mogočni venčni Bog, jas boren grešni človek se perporočim inu zaklenem na moj bogo grešno dušico. Amen. Otče naš. . ."

Potem je zvil pergament. Množica je bila prevzeta po svetih molitvah, ki so bile tako lepo zbrane, da jih je pogorski ljud kar poslušal. Zatem se je duhovni pastir okrenil k verni množici pa ji v sveti jezi pretipal vest. Zopet je bil videl goreti ognje, zopet so žalili Boga pa žgali darove hudiču in hudobnim duhovom. Vsa nebeška vojska bo prišla nadnje in Gospod jih bo zavrgel. Služijo lahko samo enemu, Gospodu ali pa satanu. Obema ne morejo služiti. —

Strašno se je razvnel, pa bil s pestjo po oltarju. Množica je klonila, v zadregi krehala; ročca propoved jo je upogibala, toda do dna ji ni segla. Tam je zasidran silni Perun, zakopan Svetovit, tam sta Vesna in Lada. Duhovni samotar se lahko razlomi, tega jim ne more iztrgati zlepa. Vsi njegovi predniki so grmeli izpred oltarja, strašili z gromom in pekлом, zakrknjenega ljudstva pogorskega niso razmajali. Saj verujejo v Boga, verujejo v občestvo božje in v poslednjo sodbo. Saj so za to svetišče vlačili brune za žive in mrtve. Toda kdo naj jim bo varih čred, če ne Veles? Kdo naj prizanese polju in letini, če ne

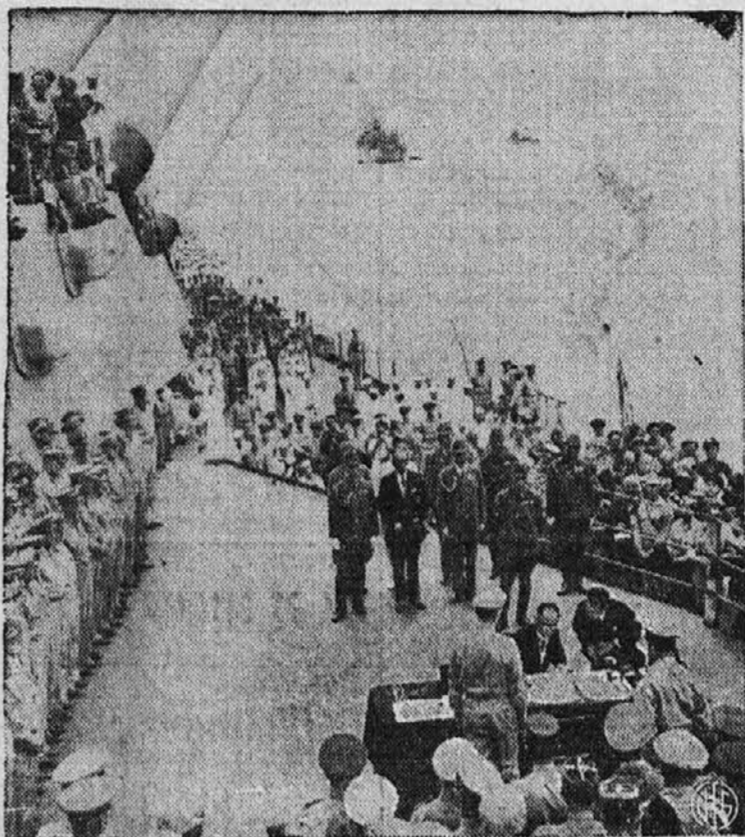
Perun? Naj ga mar zavržejo in mu ne dajo obetov? Kdo naj da je potem biro gospodu? Kaj ve gospoda v Nedelji, v kakšni nevarnosti so tu gori črede, in ka-

ko strašne so strele na Pogorju! Duhovnik se je okrenil zopet k oltarju in si otrl pot. Polagoma je pričel sveto opravilo, priklanjal se, križal pa izgovarjal

svete besede. Po opravilu so se zbrala bratstva zopet pod lipami. Starešini in čelniki okrog župana — in velmoži pogorske zaveze so modrovali o tem in onem, o koncu pašnje, o letini in biri, o pripravah za zimo, o zdravju in boleznih živine. Hladni vetrovi so brili, bratstva se razhajala, le velmoži so modrovali dalje. Pristopil je tudi duhovni pastir in jih spomnil na biro in to in ono. Višnjske žale še nimajo skup-

nega križa sredi grobja. V ži so se spogledali. Budinovo stesali, se razume. katera zadruga naj priles? Višnjski se gledajo, čakajo. — "Odrinova," Šimen Budinov. Odrinov ga pogleda izpod čela. Zdrin Odrinova? — "Nu, Godi razsodi na kratko; Odrin dimisl pa Murnov Obradlja! Vse je bušilo v smel (Dalje prihodujič)

VAŽEN DOGODEK IZ LETA 1945

Vojne je konec. — Potem, ko je kapitulirala Nemčija 6. maja, je predsednik naznanil 14. avgusta, da je tudi Japonska sprejela pogoje za mir. Gornja slika nam kaže generala Douglas MacArthurja, ki stoji ob mizi, ko japonski delegatje podpisujejo mirovne pogoje. Slika je bila posneta na bojni ladji U. S. S. Missouri v Tokiju zalivu.

VAŽEN DOGODEK IZ LETA 1945

Pri volčvah 26. julija 1945 so Angleži krenili na levo in nadomestili konservativnega premierja Churchill-a z delavskim voditeljem Clement Attleejem, katerega nam kaže gornja slika in ki je sedanji premier Velike Britanije.

ZENINI IN NEVESTE!

Naša slovenska unijska tiskarna vam tiska krasna poročna vabila po jako zmerni cenil. Prihite k nam in si izberite vzorec papirja in črk.

Ameriška Domovina

6117 St. Clair Ave.

HENDERSON 0628

NOVICE... z vsega sveta

NOVICE... ki jih potrebujete

NOVICE... ki jih dobite še sveže

NOVICE... popolnoma nepristranske

NOVICE... kolikor mogoče originalne

NOVICE... ki so zanimive

vam vsak dan prinaša v hišo

AMERIŠKA DOMOVINA

Povejte to sosedu, ki še ni naročen nanjo

CLEVELAND ORCHESTRA
RUDOLPH RINGWALL, dirigent
SEVERANCE DVORANA
Cet. 10. Jan. 8:30
Sob. 12. Jan. 8:30
ZINO FRANCO SCATTI, violina
Vstopnice: Severance Hall: CE 7300

V BLAG SPOMIN
SESTE OBLETNICE SMRTI NAŠE LJUBLJENE IN NIKDAR POZALJENE MATERE

Frances Kobe

Ki so mirno v Bogu zaspali dne 8. januarja 1940.
Bog odvzel nam drago mamo, in srce zlato našlo je pokoj, z Bogom! Vam srce ponavlja na Vaš grob spomini hite.
Sedaj se srečno veselite, kjer ni trpljenja ne skrbi, počivajte v miru, blaga duša in prosite Lubeza Boga za nas.

Zalujoci ostali:
HČERE in SINOV
Cleveland, O 8. Jan. 1946.

Najboljšo Garancijo Zavarovalnine Jame Vam in Vašim Otrokom

KRANJSKO-SLOVENSKA KATOLIŠKA JEDNOTA

Najstarejša slovenska podporna organizacija v Ameriki... Posluje že 52. leto

Članstvo 39,889 Premoženje \$6,000,000.00

Solventnost K. S. K. Jednote znaša 129.91%

Ce hočeš dobro sebi in svojim dragim, zavaruj se pri najboljši šteti in nadsolventni podporni organizaciji.

KRANJSKO-SLOVENSKI KATOLIŠKI JEDNOTI

kjer se lahko zavaruješ za smrtnine, razne poškodbe, operacije, bolezni in onemoglosti.

K. S. K. JEDNOTA sprejema moške in ženske od 16. do 60. otroka pa takoj po rojstvu in do 16. leta pod svoje okrilje.

K. S. K. JEDNOTA izdaja najmodernejše vrste certifikate sedanjih dobe od \$250.00 do \$5,000.00.

K. S. K. JEDNOTA je prava mati vdov in sirot. Če še nisi član članica te mogoče in bogate katoliške vodorne organizacije, trudi se in pristopi takoj.

Za podrobna o zavarovanju in za vse druge podrobnosti se obrnite na uradnike in uradnice krajevnih društev K. S. K. Jednote, ali pa na:

GLAVNI URAD
351-353 No. Chicago St. Joliet, Ill.

POPRAVLJAMO STREHE IN VRŠIMO VSAKOVRSNA GRADBENA DELA

Prenovljenje je naša posebnost. Sedaj je mogoče dobiti material za prenovljenje in popravilne STREHE POKRIVAMO OD \$75.00 NAPEV. Vse delo je prvovrstno in v vaše zadovoljstvo. Želite, se plačevanje uredi na lahka mesečna plačila. Se pripravljamo za naklonjenost.

KOVAC BROS.

GENERAL CONTRACTORS

KE 5030

956 E. 185. ST.

IV 58

Nudimo v nakup

Lepe SKRINJE IZ CEDROVINE.

Z bombažem napolnjene in innerspring MODRO POSTELJE, različne velikosti in fedre.

Nov MAYTAG PRALNI STROJ na razstavi, ki si lahko že zdaj naročite.

Pridite, oglejte si in naročite pri nas trpežno blago.

NORWOOD APPLIANCE & FURNITURE

6104 St. Clair Avenue

JOHN SUSNIK

SKEBE & ULLE

PLUMBING and HEATING CO.

15601 Waterloo Rd.

KENmore 72